

TSHOOJ-I: HMOOB 18 XEEM LUB HOM PHIAJ

01. Kev Khaws thiab Ceev Keeb Kwm
02. Kev Tswj Hwm thiab Rhuav Ntawm Lub Txhooj

TSHOOJ I - FEEM-1: KHAWS THIAB CEEV KEEB KWM

Raws li H18C tau tshawb fawb thiab ntsuam xyuas, pom tau hais tias keeb kwm ntawm peb haiv Hmoob txoj kab tshoob kev kos yeej ib txwm muaj lub txhooj los tswj fwm, ua tus choj rau peb taug thiab ua txoj kev rau peb mus, kom peb haiv Hmoob tau txoj kev sib qaws ua txij ua nkawm, nyob ua ib cuab ib yig, raws li poj rhawv kab yawm rhawv kev, poj ua cia yawm ua tseg txoj kab tshoob kev kos, qas yeev mus qas yi los, qas txhiab ua qas pua coj, ib txheej dhau ib txheej, ib tiam dhau ib tiam los txog rau niaj hnub tam sim no.

Suav txij li thaum peb tsoom Hmoob thoj nam Suav Teb (China) los nyob rau teb chaws Los Tsuas thiab United States of America no tau kwv yees li 200 puas xyoo lawm, tab sis peb txoj kab tshoob kev kos, peb tseem coj li qub, vim yog peb keeb peb kwm hais txog keeb kwm ntawm peb haiv Hmoob txoj kab tshoob kev kos no tsis hais nyob rau lub teb chaws twg los yeej muaj lub txhooj tshoob los tswj fwm txoj kab tshoob kev kos.

Tom qab tsov rog Paj Cai (Rog Vwm) tus lawm, Xyoo 1921, nom tswv Fab Kis thiaj li tau muab kev ywj pheej thiab tsa ib co thawj coj Hmoob los coj peb tsoom Hmoob nyob rau teb chaws Los Tsuas (Laos). Tsoom thawj coj Hmoob no thiaj li tau los koom tes tshawb fawb thiab tawm tswv yim los txhim kho lub txhooj los tswj fwm peb haiv Hmoob txoj kab tshoob kev kos uas poj rhawv kab yawm rhawv kev, poj ua cia yawm ua tseg no rau peb tsoom Hmoob sawv daws coj thiab teeb tseg raws li hauv qab no:

A. Nqi Tshoob	4 Choj (8 lag nyiaj)
B. Noj Haus	1 Tug txiv las npua 7 Cheej

Xyoo 1947, thaum lub tsam thawj Phas Nyas Tub Npis Lis Foom (Phraya Touby-Ly Foung) sawv los coj tsoom Hmoob nyob sab Xeev teb, teb chaws Los Tsuas. Phas Nyas Tub Npis Lis Foom tau nqua hu tsoom thawj coj tuaj mus koom tes tawm tswv yim thiab muab lub txhooj tshoob txhooj kos los txhim kho dua ib zaug ntxiv, thiab muab teeb tseg rau tsoom Hmoob coj raws li muab teev los hauv qab no:

A. Nqi Tshoob	4 Choj (48 lag nyiaj)
B. Noj Haus:	
Noj npua dawb	1 Choj (12 lag nyiaj)
Noj npua ntsuab	1 tug txiv las npua 7 Cheej

Xyoo 1950-1951, nyob rau toj xeem Nas Vas sab teb chaws tau muaj teeb meem cov nyom txog tus nqi tshoob nqi kos. Lub txhooj tshoob txhooj kos nyob rau toj xeem Nas Vas sab teb chaws tau ploj lawm, thiaj ua rau tsoom pej xeem sawv daws tau muaj kev txhawj xeeb txog tus nqi tshoob nqi kos, vim tus nqi tshoob nqi kos tau nce txog li ntawm 20-30 choj lawm.

Xyoo 1964, txiv Nai Phoo Vaj Pov (Gen. Vang Pao) thiaj li tau nqua hu tsoom thawj coj tuaj mus koom tes txhim kho dua ib zaug ntxiv, nyob rau hauv lub nroog Looj Ceeb, teb chaws Los Tsuas, rau peb tsoom Hmoob coj, thiab muab teeb tseg raws li hauv qab no:

A. Nqi Tshoob	4 Choj (48 lag nyiaj)
B. Noj Haus:	
Noj npua dawb	2 Choj (24 lag nyiaj)
Noj npua ntsuab	1 tug txiv las npua 7 Cheej

Xyoo 1979, thaum lub tsam thawj Kaus Laus Nias Vaj Neeb (Col. Vang Neng) sawv los coj peb tsoom Hmoob nyob rau hauv lub yeej thoj nam tawg rog zos Vib Nais, Thaib Teb (Refugee Camp Ban Vinai, Thailand), Col. Vang Neng tau nqua hu tsoom thawj coj los koom tes thiab txhim kho txoj kab tshoob kev kos rau peb tsoom Hmoob coj, thiab muab teeb tseg raws li hauv qab no: